

นักศึกษา

กับการประกันคุณภาพการศึกษา

คณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Contents

1. การประกันคุณภาพการศึกษาคืออะไร
2. ทำไมต้องประกันคุณภาพการศึกษา ? และจะประกันอะไรที่เกี่ยวกับการศึกษา ?
3. บทบาทของนักศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 3.1 บทบาทของนักศึกษากับการเรียนการสอนและการวิจัย
 - 3.2 บทบาทของนักศึกษากับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม
 - 3.3 บทบาทของนักศึกษากับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
 - 3.4 บทบาทของนักศึกษากับกิจกรรมการพัฒนานักศึกษา
4. นักศึกษาจะช่วยพัฒนาหลักสูตรและคณะฯ ผ่านการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างไร
 - 4.1 การนำ PDCA มาใช้ในการทำกิจกรรมนักศึกษา
 - 4.2 ประเมินรายวิชาและประเมินการสอนของอาจารย์
 - 4.3 ให้ข้อมูลกับคณะกรรมการประเมินคุณภาพของหลักสูตร / คณะ

1. การประกันคุณภาพการศึกษาคืออะไร ?

- **การประกันคุณภาพการศึกษา** หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชนและสังคมโดยรวม ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่กำหนดเพื่อให้มั่นใจได้ว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการตามภารกิจหลักอย่างมีคุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานภายนอก (สมศ. สกอ. และ กพร.)

การรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานภายนอก

- **สมศ.** หมายถึง สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (การประกันคุณภาพภายนอก) ทุก 5 ปีการศึกษา
- **สกอ.** หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (การประกันคุณภาพภายใน) ทุกปีการศึกษา
- **ก.พ.ร.** หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา) รอบปีงบประมาณ

2. ทำไมต้องประกันคุณภาพการศึกษา ? และจะประกันอะไรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ?

คำถาม ทำไมต้องประกันคุณภาพการศึกษา

คำตอบ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. **2542** (มาตรา **4**)
กำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง
ส่งเสริม ตรวจสอบ และประกันคุณภาพการศึกษา

เป็นกฎหมายที่ทุกสถาบันต้องปฏิบัติ

ภารกิจ

1. ผลิตบัณฑิต
2. การวิจัย
3. การบริการทางวิชาการสู่สังคม
4. การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม
5. อื่น ๆ

องค์ประกอบ

1. ปรัชญา ปณิธาน
วัตถุประสงค์และแผนดำเนินการ
2. การผลิตบัณฑิต
3. กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา
4. การวิจัย
5. การบริการวิชาการแก่สังคม
6. การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม
7. การบริหารและการจัดการ
8. การเงินและงบประมาณ
9. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

3. บทบาทของนักศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา

3.1 บทบาทของนักศึกษากับการเรียนการสอนและการวิจัย

- ให้ความร่วมมือในการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อย่างตรงไปตรงมา
- ร่วมมือกับอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ของหลักสูตร/คณะฯและมหาวิทยาลัยในการดำเนินกิจกรรมการสอนหรือการวิจัย เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเอง
- รวมถึงการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการทำกิจกรรมหรือชีวิตประจำวัน

3.2 บทบาทของนักศึกษากับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

- ติดตามการดำเนินกิจกรรม หรือโครงการบริการทางวิชาการแก่สังคมของหลักสูตร/คณะ/มหาวิทยาลัย ที่กำหนด
- ศึกษาและทำความเข้าใจเป้าหมายของการดำเนินงานเหล่านั้นให้ชัดเจน
- ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายที่รับบริการ
- บริการ ติดตามหรือมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน และกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน
- ติดตามการปฏิบัติงานตามกรอบที่กำหนดตามแผนและประเมินการให้บริการ
- สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน
- นำผลการประเมินการให้บริการไปปรับปรุงงานบริการวิชาการในครั้งต่อไป

3.3 บทบาทของนักศึกษากับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

- นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่านกิจกรรมนักศึกษาที่หลากหลาย เช่น การร่วมจัด นิทรรศการ การบรรยาย เสวนา สัมมนา กลุ่มย่อย หรือการแสดง ศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลักสูตร/ คณะฯ/มหาวิทยาลัยกำหนด เช่น พิธีไหว้ครู -กิจกรรมลอยกระทง -- กิจกรรมสงกรานต์ -กิจกรรมงานปีใหม่ ฯลฯ -จัดให้มีพิธีผูกข้อมือรับขวัญ น้องใหม่ในกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของโครงการ -การแสดงมุทิตาจิต ต่ออาจารย์ -จัดกิจกรรมสงฆ์น้ำพระในวันสงกรานต์ เป็นต้น

3.4 บทบาทของนักศึกษา กับกิจกรรมการพัฒนานักศึกษา

- สร้างองค์กรนักศึกษาที่เข้มแข็ง เพื่อดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบ โดยมีการวางแผน (P) การดำเนินการ (D) การตรวจสอบ (C) และการนำผลการตรวจสอบไปสู่การปรับปรุงและพัฒนา (A) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตพึงประสงค์
- เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งที่หลักสูตร/คณะฯ, มหาวิทยาลัยและองค์กรนักศึกษาตลอดจนชมรมต่าง ๆ จัดขึ้น
- มีส่วนในการประเมินบริการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้อย่างจริงจังตรงตามความเป็นจริง

4. นักศึกษาจะช่วยพัฒนาหลักสูตร ผ่านการประกันคุณภาพ การศึกษาได้อย่างไร ?

4.1

การนำ
PDCA
มาใช้ในการทำ
กิจกรรม
นักศึกษา

4.2

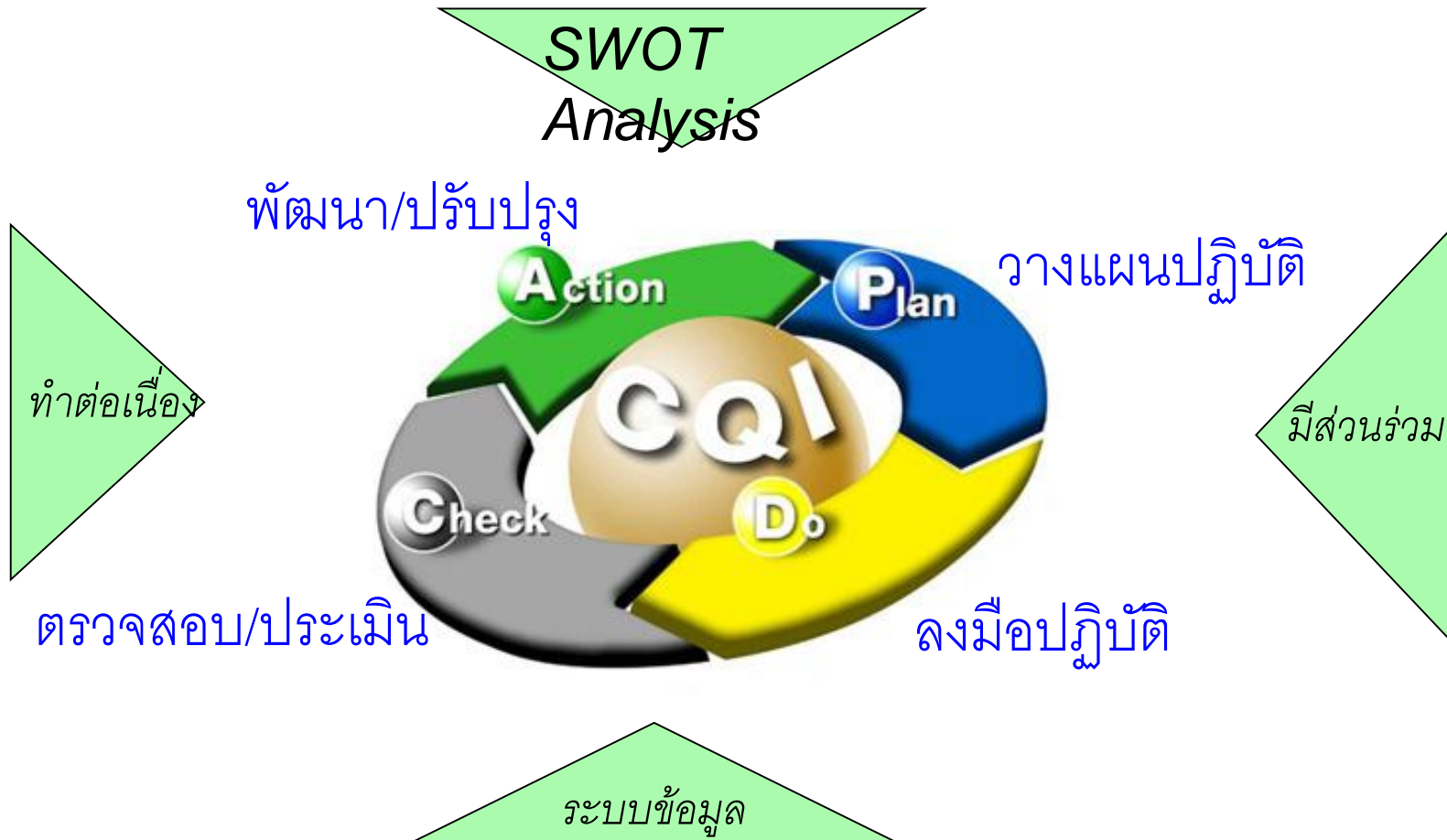
ประเมินรายวิชา
และประเมินการ
สอนของอาจารย์

4.3

ให้ข้อมูลกับ
คณะกรรมการ
ประเมินคุณภาพ
ของหลักสูตร/
คณะ

4.1

การนำ PDCA มาใช้ในการทำกิจกรรมนักศึกษา

PDCA วงจรควบคุมคุณภาพ

P = Plan	การวางแผนปฏิบัติ
D = Do	การลงมือปฏิบัติตามแผน
C = Check	การตรวจสอบและประเมิน
A = Act	การพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข

การวางแผน (PLAN)

วัตถุประสงค์

- * วางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ
- * กำหนดเป้าหมาย / วัตถุประสงค์การดำเนินงาน
- * กำหนดวิธีการดำเนินงาน
- * กำหนดระยะเวลา / ผู้รับผิดชอบ / งบประมาณการดำเนินงาน
- * กำหนดเกณฑ์มาตรฐานของวิธีการดำเนินงาน

ลักษณะของแผนงานที่ดี

- ♣ เป็นรูปธรรมชัดเจน สามารถปฏิบัติได้ (Realistic)
- ♣ สามารถเข้าใจได้ (Understandable)
- ♣ สามารถวัดได้ (Measurable)
- ♣ มีการกำหนดพฤติกรรมประกอบ (Behavioral)
- ♣ สามารถทำได้สำเร็จ (Achievable)

ขั้นตอนการวางแผน

- ★ กำหนดขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจน
- ★ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
- ★ กำหนดวิธีการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจน

การปฏิบัติตามแผน (DO)

ประกอบด้วย

- ♠ การดำเนินงานตามแผน
- ♠ มีโครงสร้างรองรับการดำเนินงาน
- ♠ มีวิธีดำเนินการ
- ♠ มีผลการดำเนินการ

การตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน (Check)

วัตถุประสงค์เพื่อ :

- ♠ การประเมินแผน
- ♠ การประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน
- ♠ การประเมินผลการดำเนินงาน
- ♠ ทำให้รู้สถานการณ์ของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผน

การพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข (Act)

- ♣ ปรับปรุงระบบ
- ♣ ปรับปรุงวิธีการทำงาน
- ♣ พัฒนางาน

ประโยชน์ของ PDCA

- * ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ
- * งานบรรลุผลที่ต้องการ
- * ประหยัดพลังงาน เวลา ค่าใช้จ่าย ฯลฯ
- * สร้างความพอใจ มั่นใจต่อผู้รับบริการและสังคม
- * ระดับบุคคลได้พัฒนาตน
- * สร้างภาวะผู้นำแก่บุคลากร
- * สามารถจัดการกับวิกฤติที่เกิดขึ้นในการทำงานได้ทันที่
- * มีการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน
- * เกิดนวัตกรรมจากการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- * ยกระดับมาตรฐานสู่ความเป็นเลิศ

**นักศึกษาสามารถนำระบบ PDCA ไปใช้ใน
กิจกรรม หรือ โครงการที่นักศึกษาจัดขึ้น
ตลอดจนการดำเนินชีวิตตามปกติ**

ให้ความร่วมมือในประเมินรายวิชาทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน และประเมินประสิทธิภาพการสอนอาจารย์ทุกท่านที่เข้าสอนในห้องเรียน เมื่อสิ้นภาคการศึกษา

4.3

ให้ข้อมูลกับคณะกรรมการประเมินคุณภาพของหลักสูตร/คณะ ในการประเมินคุณภาพ

ทุกหลักสูตรต้องรับการประเมินคุณภาพภายในทุกปี และรับการประเมิน
คุณภาพภายนอกทุก 5 ปี ซึ่งในการประเมินคุณภาพนั้น คณะกรรมการ
ประเมินฯ จะต้องสัมภาษณ์นักศึกษา ศิษย์เก่า และผู้ใช้บัณฑิต เพื่อให้
ข้อมูลสะท้อนกลับ